

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๒๕ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

๔.๕ แนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ตามหลักสาราณียธรรม

๔.๖ ผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ตามหลักสาราณียธรรม โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และรายได้ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
(n=๑๒๕)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	๗๓	๕๘.๔
เพศหญิง	๕๒	๔๑.๖
รวม	๑๒๕	๑๐๐.๐
อายุ		
อายุ ๒๐ – ๓๐ ปี	๒๐	๑๖.๐
อายุ ๓๑ – ๔๐ ปี	๔๑	๓๒.๘
อายุ ๔๑ – ๕๐ ปี	๔๓	๓๔.๔
อายุ ๕๑ – ๖๐ ปี	๑๖	๑๒.๘
อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป	๕	๔.๐
รวม	๑๒๕	๑๐๐.๐
วุฒิการศึกษา		
วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี	๕๔	๔๓.๒
วุฒิการศึกษาปริญญาตรี	๕๓	๔๒.๔
วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	๑๘	๑๔.๔
รวม	๑๒๕	๑๐๐.๐
สถานภาพ		
สถานภาพโสด	๓๘	๓๐.๔
สถานภาพสมรส	๘๒	๖๕.๖
สถานภาพหย่าร้าง	๕	๔.๐
รวม	๑๒๕	๑๐๐.๐
รายได้		
รายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๒๑	๑๖.๘
รายได้ ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๕๖	๔๔.๘
รายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๓๒	๒๕.๖
รายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๖	๑๒.๘
รวม	๑๒๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔ และเป็นหญิง จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖

อายุของบุคลากรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔ รองลงมามีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘ และมีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐

วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔ รองลงมาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔ และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๖ รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ และมีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐

รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘ รองลงมา มีรายได้ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ และมีรายได้ ๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ตามหลักสาราณียธรรม ได้แก่ ด้านเมตตาภายกรรม ด้านเมตตาจริกรรม ด้านเมตตาโมกรรม ด้านสาธารณโภคี ด้านศีลสามัญญตา และด้านทิวฐิสามัญญตา แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความหมาย ดังตารางที่ ๔.๒ - ๔.๕

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความหมายของระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวม

(n=๑๒๕)

ข้อ	การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน	ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ด้านเมตตาภายกรรม	๔.๐๐	๐.๘๒๑	มาก
๒	ด้านเมตตาจริกรรม	๔.๐๒	๐.๗๕๙	มาก
๓	ด้านเมตตาโมกรรม	๓.๙๔	๐.๗๒๑	มาก
๔	ด้านสาธารณโภคี	๓.๙๕	๐.๗๕๗	มาก
๕	ด้านศีลสามัญญตา	๔.๐๖	๐.๗๙๐	มาก
๖	ด้านทิวฐิสามัญญตา	๔.๐๓	๐.๗๖๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๐๐	๐.๖๙๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ตามหลักสาราณียธรรม ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๔.๐๐ , S.D.=๐.๖๙๕) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรมีการประยุกต์หลักพุทธธรรมในด้านศีลสามัญญตาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๐๖ , S.D.=๐.๗๙๐) รองลงมาคือด้านทิวฐิสามัญญตา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๐๓ , S.D.=๐.๗๖๒) ส่วนด้านเมตตาจริกรรมอยู่ในลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๐๒ , S.D.=๐.๗๕๙)

ตารางที่ ๔.๓ แสดงระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตากายกรรม

(n=๑๒๕)

ข้อ	ด้านเมตตากายกรรม	ระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการนำเสนอหรือแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ	๓.๙๘	๐.๙๒๔	มาก
๒	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการโพสต์ข้อความหรือแสดงความคิดเห็นด้วยความละเอียด รอบคอบ	๔.๐๒	๐.๘๗๑	มาก
๓	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	๔.๐๑	๐.๘๗๕	มาก
๔	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยไม่แสดงข้อความที่ยั่วยุ หรือทำให้เกิดการแตกแยก	๓.๙๓	๑.๐๕๖	มาก
๕	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการโพสต์ข้อความ รูปภาพ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น	๔.๐๖	๐.๙๑๔	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๐๐	๐.๘๒๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านเมตตากายกรรม ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D.=0.821) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่า ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการโพสต์ข้อความ รูปภาพ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.914) รองลงมาคือ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการโพสต์ข้อความหรือแสดงความคิดเห็นด้วยความละเอียดรอบคอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.02$, S.D.=0.871) และท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยไม่แสดงข้อความที่ยั่วยุ หรือทำให้เกิดการแตกแยก เป็นลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.93$, S.D.=1.056)

ตารางที่ ๔.๔ แสดงระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตาวชิกรรม

(n=๑๒๕)

ข้อ	ด้านเมตตาวชิกรรม	ระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการแสดงออก หรือโต้ตอบผู้อื่นอย่างสุภาพ	๔.๐๒	๐.๘๗๕	มาก
๒	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการให้คำแนะนำ ชี้แจงรายละเอียด ให้กับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	๔.๐๖	๐.๘๔๐	มาก
๓	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการแสดงความคิดเห็นของตนเอง	๓.๘๒	๐.๙๑๖	มาก
๔	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น	๔.๐๗	๐.๘๓๔	มาก
๕	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน โดยไม่ผิดต่อหลักศีลธรรมจรรยา ข้อกฎหมาย	๔.๑๓	๐.๙๑๖	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๐๒	๐.๗๕๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านเมตตาวชิกรรม ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D.=0.759) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่า ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน โดยไม่ผิดต่อหลักศีลธรรมจรรยา ข้อกฎหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.916) รองลงมาคือ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=0.834) และท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการให้คำแนะนำ ชี้แจงรายละเอียด ให้กับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ เป็นลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.840)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตามโนกรรม

(n=๑๒๕)

ข้อ	ด้านเมตตามโนกรรม	ระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการแสดงความคิดเห็นในด้านดี เมื่อเพื่อนโพสต์ข้อความถึงความดีใจในด้านต่างๆ เช่น การได้เลื่อนตำแหน่ง การซื้อรถใหม่	๓.๗๙	๐.๘๘๓	มาก
๒	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการนำเสนอแต่เรื่องราวดีๆ เท่านั้น	๓.๙๖	๐.๘๖๕	มาก
๓	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสนทนากับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่น	๓.๙๙	๐.๘๔๗	มาก
๔	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่น	๓.๙๕	๐.๗๘๑	มาก
๕	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยถ้อยคำหรือข้อความที่สุภาพและสื่อถึงความจริงใจ	๔.๐๒	๐.๘๐๓	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๓.๙๔	๐.๗๒๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านเมตตามโนกรรม ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.=0.720) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่า ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยถ้อยคำหรือข้อความที่สุภาพและสื่อถึงความจริงใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.02$, S.D.=0.803) รองลงมาคือ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสนทนากับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.99$, S.D.=0.781) และ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการนำเสนอแต่เรื่องราวดีๆ เท่านั้น เป็นลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=0.865)

ตารางที่ ๔.๖ แสดงระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลโง้ง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านสาธารณโภคิ

(n=๑๒๕)

ข้อ	ด้านสาธารณโภคิ	ระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในด้านที่เป็นประโยชน์และไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	๓.๙๖	๐.๙๐๒	มาก
๒	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำธุรกิจหรือธุรกรรมต่างๆ อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม	๓.๙๒	๐.๙๐๓	มาก
๓	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อประโยชน์ด้านความบันเทิง เพลิดเพลิน สนุกสนาน	๓.๘๘	๐.๘๖๗	มาก
๔	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการหาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เช่น เทคโนโลยี แฟชั่น ความรู้ต่างๆ	๓.๙๐	๐.๙๒๘	มาก
๕	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อหาข้อมูลต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	๔.๐๖	๐.๘๖๘	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๓.๙๔	๐.๗๕๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลโง้ง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านสาธารณโภคิ ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.=0.757) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่า ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อหาข้อมูลต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.868) รองลงมาคือ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในด้านที่เป็นประโยชน์ และไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=0.902) และท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำธุรกิจหรือธุรกรรมต่างๆ อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม เป็นลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=0.903)

ตารางที่ ๔.๗ แสดงระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านศีลสามัญญตา

(n=๑๒๕)

ข้อ	ด้านศีลสามัญญตา	ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยความรอบคอบ ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมได้รับความเสียหาย	๔.๑๖	๐.๘๖๕	มาก
๒	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โพสต์ข้อความโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	๓.๙๐	๐.๙๔๐	มาก
๓	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยไม่ถืออภิสทิธิ หรือกระทำการใดๆ อันเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น	๔.๐๒	๐.๙๖๓	มาก
๔	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยถ้อยคำที่สุภาพในการนำเสนอข้อมูล	๔.๑๑	๐.๘๓๕	มาก
๕	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แสดงความคิดเห็นต่างๆ โดยไม่กระทบต่อผู้อื่น	๔.๑๐	๐.๘๑๑	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๐๕	๐.๗๘๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านศีลสามัญญตา ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๕$, S.D.=๐.๗๘๙) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่า ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยความรอบคอบ ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมได้รับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=๔.๑๖$, S.D.=๐.๘๖๕) รองลงมาคือ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยถ้อยคำที่สุภาพในการนำเสนอข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=๔.๑๑$, S.D.=๐.๘๓๕) และท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โพสต์ข้อความโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เป็นลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=๓.๙๐$, S.D.=๐.๙๔๐)

ตารางที่ ๔.๘ แสดงระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านทิสสามัญญดา

(n=๑๒๕)

ข้อ	ด้านทิสสามัญญดา	ระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรม		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
๑	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยการเปิดใจยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น	๔.๐๒	๐.๘๒๓	มาก
๒	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษาหรือแสดงออกทางความคิด	๓.๙๕	๐.๘๕๑	มาก
๓	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และก่อให้เกิดองค์ความรู้	๔.๑๖	๐.๘๐๗	มาก
๔	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการรับฟังคำแนะนำเพื่อช่วยในการตัดสินใจ	๔.๐๘	๐.๗๙๙	มาก
๕	ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่น	๓.๙๔	๐.๙๒๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๐๒	๐.๗๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธรธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านทิสสามัญญดา ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D.=๐.๗๖๑) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่า ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และก่อให้เกิดองค์ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = ๔.๑๖$, S.D.=๐.๘๐๗) รองลงมา คือ ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการรับฟังคำแนะนำเพื่อช่วยในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = ๔.๐๘$, S.D.=๐.๗๙๙) และท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D.=๐.๙๒๒)

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และรายได้ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และ ค่าเอฟ (f-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

สมมติฐานที่ ๑ บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔ การเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)					
เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๗๓	๒.๗๗	๐.๙๙๓	๒.๗๑๙	๐.๖๐๕
หญิง	๕๒	๒.๒๗	๑.๐๓๑		

จากตารางที่ ๔.๔ ผลการเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ ได้แก่ ชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๒.๗๗ , S.D.= ๐.๙๙๓) และหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๒.๒๗ , S.D.= ๑.๐๓๑) ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามอายุของบุคลากรเทศบาล
ตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
๒๐ – ๓๐ ปี	๒๐	๔.๒๖	๐.๔๗๙	๗.๒๘๔**	๐.๐๐๐
๓๑ – ๔๐ ปี	๔๑	๔.๓๒	๐.๕๖๐		
๔๑ – ๕๐ ปี	๔๓	๓.๗๓	๐.๗๑๖		
๕๑ – ๖๐ ปี	๑๖	๓.๕๖	๐.๘๐๑		
๖๐ ปีขึ้นไป	๕	๔.๐๒	๐.๑๙๗		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีอายุ
แตกต่างกัน ๕ ระดับ ได้แก่ ๒๐-๓๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๒๖ , S.D.=๐.๔๗๙) ๓๑-๔๐ ปี มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๓๒ , S.D.=๐.๕๖๐) ๔๑-๕๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๓.๗๓ ,
S.D.=๐.๗๑๖) ๕๑-๖๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๓.๕๖ , S.D.=๐.๘๐๑) และ ๖๐ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๐๒ , S.D.=๐.๑๙๗) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova)
พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการ
ประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่าง
นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ
๒๐-๓๐ ปี กับ อายุ ๔๑-๕๐ ปี , อายุ ๒๐-๓๐ ปี กับ ๕๑-๖๐ ปี , อายุ ๓๑-๔๐ ปี กับ อายุ ๔๑-๕๐
ปี และ อายุ ๓๑-๔๐ ปี กับ ๕๑-๖๐ ปี รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอายุของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

(I) อายุ	(J) อายุ	Mean	Std. Error	Sig.
		Difference (I - J)		
๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	-๐.๐๖	๐.๑๗๓	๐.๗๑๗
	๔๑ - ๕๐ ปี	๐.๕๒**	๐.๑๗๒	๐.๐๐๓
	๕๑ - ๖๐ ปี	๐.๗๐**	๐.๒๑๓	๐.๐๐๑
	๖๐ ปีขึ้นไป	๐.๒๓	๐.๓๑๗	๐.๔๕๔
๓๑ - ๔๐ ปี	๒๐ - ๓๐ ปี	๐.๐๖	๐.๑๗๓	๐.๗๑๗
	๔๑ - ๕๐ ปี	๐.๕๘**	๐.๑๓๘	๐.๐๐๐
	๕๑ - ๖๐ ปี	๐.๗๖**	๐.๑๘๗	๐.๐๐๐
	๖๐ ปีขึ้นไป	๐.๓๐	๐.๓๐๐	๐.๓๑๘
๔๑ - ๕๐ ปี	๒๐ - ๓๐ ปี	-๐.๕๒**	๐.๑๗๒	๐.๐๐๓
	๓๑ - ๔๐ ปี	-๐.๕๘**	๐.๑๓๘	๐.๐๐๐
	๕๑ - ๖๐ ปี	๐.๑๗	๐.๑๘๖	๐.๓๔๓
	๖๐ ปีขึ้นไป	-๐.๒๘	๐.๓๐๐	๐.๓๔๓
๕๑ - ๖๐ ปี	๒๐ - ๓๐ ปี	-๐.๗๐**	๐.๒๑๓	๐.๐๐๑
	๓๑ - ๔๐ ปี	-๐.๗๖**	๐.๑๘๗	๐.๐๐๐
	๔๑ - ๕๐ ปี	-๐.๑๗	๐.๑๘๖	๐.๓๔๓
	๖๐ ปีขึ้นไป	-๐.๔๖	๐.๓๒๕	๐.๑๕๘
๖๐ ปีขึ้นไป	๒๐ - ๓๐ ปี	-๐.๒๓	๐.๓๑๗	๐.๔๕๔
	๓๑ - ๔๐ ปี	-๐.๓๐	๐.๓๐๐	๐.๓๑๘
	๔๑ - ๕๐ ปี	๐.๒๘	๐.๓๐๐	๐.๓๔๓
	๕๑ - ๖๐ ปี	๐.๔๖	๐.๓๒๕	๐.๑๕๘

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามวุฒิการศึกษาของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

วุฒิการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๕๔	๓.๖๘	๐.๗๑๕	๑๒.๓๙๔**	๐.๐๐๐
ปริญญาตรี	๕๓	๔.๒๗	๐.๖๒๔		
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๘	๔.๑๗	๐.๓๘๒		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในค่าเฉลี่ยรวมที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ๓ ระดับ ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๓.๖๘ , S.D.=๐.๗๑๕) ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๒๗ , S.D.=๐.๖๒๔) และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๑๗ , S.D.=๐.๓๘๒) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และ วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๑๓

สมมติฐานที่ ๓ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามวุฒิการศึกษาของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

(I) วุฒิการศึกษา	(J) วุฒิการศึกษา	Mean	Std. Error	Sig.
		Difference (I - J)		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	-๐.๕๙**	๐.๑๒๔	๐.๐๐๐
	สูงกว่าปริญญาตรี	-๐.๔๙**	๐.๑๓๔	๐.๐๐๖
ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๐.๕๙**	๐.๑๒๔	๐.๐๐๐
	สูงกว่าปริญญาตรี	๐.๑๐	๐.๑๓๔	๐.๕๔๓
สูงกว่าปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๐.๔๙**	๐.๑๓๔	๐.๐๐๖
	ปริญญาตรี	-๐.๑๐	๐.๑๓๔	๐.๕๔๓

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

สมมติฐานที่ ๔ บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร
เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	f	Sig.
โสด	๓๘	๔.๑๙	๐.๕๙๖	๒.๒๐๙	๐.๑๑๔
สมรส	๘๒	๓.๙๑	๐.๗๓๑		
หย่าร้าง	๕	๓.๙๗	๐.๖๐๕		

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในค่าเฉลี่ย
รวมด้วยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (f-test) เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ สถานภาพโสด อยู่ในลำดับ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๑๙ , S.D.=๐.๕๙๖) รองลงมาสถานภาพหย่าร้าง มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ($\bar{X}$ = ๓.๙๗ , S.D.=๐.๖๐๕) และสถานภาพสมรสลำดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ =
๓.๙๑ , S.D.=๐.๗๓๑) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่าใน
ค่าเฉลี่ยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ บุคลากรที่มีรายได้ต่างกัน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามรายได้ของบุคลากรเทศบาล
ตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	f	Sig.
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๒๑	๓.๖๒	๐.๗๕๐	๕.๘๓๔**	๐.๐๐๑
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๕๖	๓.๙๐	๐.๗๒๒		
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓๒	๔.๓๐	๐.๕๕๗		
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๖	๔.๒๖	๐.๔๓๔		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการเปรียบเทียบระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในค่าเฉลี่ยรวม
ด้วยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (f-test) เมื่อจำแนกตามรายได้ ได้แก่ รายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท
อยู่ในลำดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๓๐ , S.D.=๐.๕๕๗) รองลงมารายได้ ๒๐,๐๐๑ บาท
ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๒๖ , S.D.=๐.๔๓๔) รายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ($\bar{X}$ = ๓.๙๐ , S.D.=๐.๗๒๒) และลำดับน้อยที่สุด ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
($\bar{X}$ = ๓.๖๒ , S.D.=๐.๗๕๐) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova)
พบว่าในค่าเฉลี่ยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วย
วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน
ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท กับ รายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท , รายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐
บาท กับ รายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป และ รายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท กับ รายได้ ๑๕,๐๐๑
- ๒๐,๐๐๐ บาท รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามรายได้ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

(n=๑๒๕)

(I) รายได้	(J) รายได้	Mean	Std. Error	Sig.
		Difference (I - J)		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	-๐.๒๘	๐.๑๖๘	๐.๐๙๕
	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	-๐.๖๘**	๐.๑๘๕	๐.๐๐๐
	๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	-๐.๖๔**	๐.๒๑๘	๐.๐๐๔
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๐.๒๘	๐.๑๖๘	๐.๐๙๕
	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	-๐.๓๙**	๐.๑๔๖	๐.๐๐๗
	๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	-๐.๓๕	๐.๑๘๖	๐.๐๕๗
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๐.๖๘**	๐.๑๘๕	๐.๐๐๐
	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๓๙**	๐.๑๔๖	๐.๐๐๗
	๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๐.๐๔	๐.๒๐๑	๐.๘๔๕
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๐.๖๔**	๐.๒๑๘	๐.๐๐๔
	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๓๕	๐.๑๘๖	๐.๐๕๗
	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	-๐.๐๔	๐.๒๐๑	๐.๘๔๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๑๗ ตารางสรุปสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	การทดสอบ		Sig.	ผลการ ทดสอบ
			ค่า t	ค่า f		
๑	เพศ	การประยุกต์หลัก พุทธธรรมเพื่อการใช้ เครือข่ายสังคม ออนไลน์	๒.๗๑๙	-	๐.๖๐๕	ปฏิเสธ
๒	อายุ	การประยุกต์หลัก พุทธธรรมเพื่อการใช้ เครือข่ายสังคม ออนไลน์	-	๗.๒๘๔	๐.๐๐๐	ยอมรับ
๓	วุฒิ การศึกษา	การประยุกต์หลัก พุทธธรรมเพื่อการใช้ เครือข่ายสังคม ออนไลน์	-	๑๒.๓๙๔	๐.๐๐๐	ยอมรับ
๔	สถานภาพ	การประยุกต์หลัก พุทธธรรมเพื่อการใช้ เครือข่ายสังคม ออนไลน์	๒.๒๐๙	-	๐.๑๑๔	ปฏิเสธ
๕	รายได้	การประยุกต์หลัก พุทธธรรมเพื่อการใช้ เครือข่ายสังคม ออนไลน์	-	๕.๘๓๔	๐.๐๐๑	ยอมรับ

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน จำนวน ๕ สมมติฐาน มีสมมติฐานที่ ๑ และสมมติฐานที่ ๔ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ เพศ และสถานภาพ พบว่า ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสมมติฐานที่ ๒ สมมติฐานที่ ๓ และสมมติฐานที่ ๕ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น อายุ วุฒิการศึกษา และรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

๔.๔.๑ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตากายกรรม

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านเมตตากายกรรม ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๘ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตากายกรรม

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน
๑	การแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางที่ไม่สุภาพขณะใช้สื่อออนไลน์	๑๔
๒	บางที่อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล ขาดความยั้งคิด ก่อนที่จะโพสต์	๑๑
๓	เป็นสื่อในยุคสมัยปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวัน จึงมีความเสรีภาพด้านความคิด หากผู้ให้ข้อมูลยังขาดสามัญสำนึก อาจทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน	๖
๔	ความคิดแตกต่าง มองต่างมุม	๒
๕	นิสัยของมนุษย์แต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน	๒

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางที่ไม่สุภาพขณะใช้สื่อออนไลน์ เป็นลำดับมากที่สุด มีจำนวน ๑๔ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับบางที่อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล ขาดความยั้งคิด ก่อนที่จะโพสต์ มีจำนวน ๑๑ คน และลำดับน้อยที่สุด ประเด็นเกี่ยวกับนิสัยของมนุษย์แต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน มีจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๔.๑๙ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตากายกรรม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	การสร้างจิตสำนึกของตนเองในการแสดงความคิดเห็น	๑๑
๒	การควบคุมอารมณ์และตั้งสติในการสื่อสาร	๘
๓	การคิดก่อนทำ ก่อนพูด ก่อนแสดงกิริยาอาการ แต่ละอย่างออกมา	๘
๔	ยึดตัวเองเป็นหลัก ทำตัวเองให้ดีแล้วทุกปัญหาจะไม่เกิด	๗
๕	ควรให้เด็กได้รับการอบรม กิริยามารยาท ให้มาก	๔

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกของตนเองในการแสดงความคิดเห็น เป็นลำดับมากที่สุด มีจำนวน ๑๑ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์และตั้งสติในการสื่อสาร มีจำนวน ๘ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับควรให้เด็กได้รับการอบรม กิริยามารยาทให้มาก มีจำนวน ๒ คน

๔.๔.๒ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตาวจีกรรม

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านเมตตาวจีกรรม ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๐ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตาวจีกรรม

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน
๑	การใช้อารมณ์ ไม่ระงับตนเอง เห็นแก่ตัว	๗
๒	การใช้ถ้อยคำในสังคมออนไลน์เป็นไปอย่างรวดเร็ว ตอบโต้กันได้ทันที จึงนิยมใช้เป็นเครื่องมือในการตอบโต้กัน	๖
๓	ไม่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับศีลธรรมในการพูด	๕
๔	การละเมิดสิทธิของผู้อื่นทางสังคมออนไลน์	๓
๕	การใช้คำพูดที่รุนแรงเพื่อความสะใจ	๒

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการใช้อารมณ์ ไม่ระงับตนเอง เห็นแก่ตัว เป็นลำดับมากที่สุด มีจำนวน ๗ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในสังคมออนไลน์เป็นไปอย่างรวดเร็ว ตอบโต้กันได้ทันที จึงนิยมใช้เป็นเครื่องมือในการตอบโต้กัน มีจำนวน ๖ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่รุนแรงเพื่อความสะใจ มีจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๔.๒๑ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตาจริกรรม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	สงบสติอารมณ์	๑๘
๒	การสร้างจิตสำนึกและมาตรการทางกฎหมาย	๑๕
๓	ให้มีความตั้งใจ ตั้งสติ เห็นแก่ส่วนรวม เอาใจเขามาใส่ใจเรา	๑๑
๔	ทำตัวเองให้ดี มองโลกในแง่ดี	๙
๕	ควรเปิดใจรับนิสัยของแต่ละคนและค่อยๆ ปรับเข้าหากัน จึงจะได้อยู่ใจและเข้าใจกัน	๖

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับสงบสติอารมณ์ มีจำนวน ๑๘ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและมาตรการทางกฎหมาย มีจำนวน ๑๕ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับควรเปิดใจรับนิสัยของแต่ละคนและค่อยๆ ปรับเข้าหากันจึงจะได้อยู่ใจและเข้าใจกัน มีจำนวน ๖ คน

๔.๔.๓ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตาจริกรรม

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านเมตตาจริกรรม ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๒ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตามโนกรรม

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน
๑	การทำงานร่วมกันกับคนหมู่มาก ต้องมีการกระทบกระทั่งกัน บ้างบางเวลา สถานการณ์และโอกาส	๑๘
๒	บางครั้งการพูดคุยเล่นๆ แต่ความคิดคนเราแตกต่างกัน จึงทำให้เข้าใจผิดได้	๑๒
๓	อาจเกิดความประทับใจ และเกิดการไม่ประทับใจกรณีมีคู่กรณี	๑๒
๔	เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือเหตุการณ์ที่เป็นอุปถัมภ์กับผู้อื่น ในด้านชีวิตและทรัพย์สิน	๑๑
๕	บางที่ผู้อื่นก็ไม่เข้าใจในความปรารถนาดี	๙

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันกับคนหมู่มาก ต้องมีการกระทบกระทั่งกันบ้างบางเวลา สถานการณ์และโอกาส มีจำนวน ๑๘ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับบางครั้งการพูดคุยเล่นๆ แต่ความคิดคนเราแตกต่างกัน จึงทำให้เข้าใจผิดได้ มีจำนวน ๑๒ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับบางที่ผู้อื่นก็ไม่เข้าใจในความปรารถนาดี มีจำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๔.๒๓ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตามโนกรรม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	ควรใช้ให้เป็นสร้างเรื่องดีๆ สื่อความเป็นจริง	๑๕
๒	ควรแนะนำสิ่งที่จะช่วยเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	๑๔
๓	ให้ใจเย็นๆ	๖
๔	การใช้สื่อออนไลน์สื่อสาร แจ้งขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๕
๕	การเป็นนักบริการสาธารณะที่ดี สุภาพอ่อนหวานในการทำงาน	๓

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับควรใช้ให้เป็นสร้างเรื่องดีๆ สื่อความเป็นจริง มีจำนวน ๑๕ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับควรแนะนำสิ่งที่จะช่วยเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีจำนวน ๑๔ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับการเป็นนักบริการสาธารณะที่ดี สุภาพอ่อนหวานในการทำงาน มีจำนวน ๓ คน

๔.๔.๔ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านสาธารณโภค

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านสาธารณโภค ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๔ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านสาธารณโภค

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน
๑	ไม่ยึดไว้เป็นของตนเอง ใช้เป็นส่วนรวม	๑๐
๒	หากไม่เข้าใจหรือความเห็นแก่ตัว อาจมีการเหลื่อมล้ำ การแบ่งปัน และเป็นปัญหาในความไม่เข้าใจกันได้	๙
๓	การทำลาย ลักขโมย เครื่องมือสื่อสารที่เป็นสื่อออนไลน์ที่เป็นสมบัติสาธารณะที่ต้องใช้ร่วมกัน	๓
๔	การใช้สื่อในทางที่ผิด	๓
๕	การเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน	๓

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับไม่ยึดไว้เป็นของตนเอง ใช้เป็นส่วนรวม มีจำนวน ๑๐ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับหากไม่เข้าใจหรือความเห็นแก่ตัว อาจมีการเหลื่อมล้ำ การแบ่งปัน และเป็นปัญหาในความไม่เข้าใจกันได้ มีจำนวน ๙ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับการเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีจำนวน ๓ คน

ตารางที่ ๔.๒๕ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านเมตตามโนกรรม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	การใช้สื่อออนไลน์เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ความรู้ ความเข้าใจ ควรใช้สื่อในทางที่ถูกต้อง	๑๘
๒	ไม่ทำลายหรือสร้างความเสียหายให้กับสื่อที่เป็นสมบัติของสาธารณะที่ต้องใช้ร่วมกัน	๑๐
๓	แบ่งปันการให้ใช้สื่อตามความจำเป็นแห่งการติดต่อ	๘
๔	ควรแบ่งปันแบบมีจิตสำนึก เช่น แบ่งปันความรู้ดีๆ ควรละเว้นแบ่งปันความทุกข์	๘
๕	ควรพูดให้เด็กและเยาวชนเป็นคนใจกว้างในการให้	๒

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ความรู้ ความเข้าใจ ควรใช้สื่อในทางที่ถูกต้อง มีจำนวน ๑๘ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับไม่ทำลายหรือสร้างความเสียหายให้กับสื่อที่เป็นสมบัติของสาธารณะที่ต้องใช้ร่วมกัน มีจำนวน ๑๐ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับควรพูดให้เด็กและเยาวชนเป็นคนใจกว้างในการให้ มีจำนวน ๒ คน

๔.๔.๕ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านศีลสามัญญตา

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านศีลสามัญญตา ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๖ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านศีลสามัญญตา

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน
๑	การใช้สื่อออนไลน์ในการหลอกลวง ต้มตุ๋น หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายเพื่อผลประโยชน์ตนเอง	๒๐
๒	การใช้สังคมออนไลน์ สามารถใช้ได้เฉพาะบุคคลและผู้อื่นไม่สามารถทราบได้ จึงทำให้ผู้ใช้คิดว่าไม่มีผู้อื่นทราบ ซึ่งใช้แบบขาดจริยธรรมคุณธรรมอันมาก	๑๕
๓	ผู้ใช้สื่อในทางที่ผิด การว่ากล่าวในการเสื่อมเสีย การไม่เป็นธรรม	๑๒
๔	การทำงานร่วมกับคนหมู่มาก เกิดความเหลื่อมล้ำ	๘
๕	มีความแตกต่างกันในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ในการหลอกลวง ต้มตุ๋น หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายเพื่อผลประโยชน์ตนเอง มีจำนวน ๒๐ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์ สามารถใช้ได้เฉพาะบุคคลและผู้อื่นไม่สามารถทราบได้ จึงทำให้ผู้ใช้คิดว่าไม่มีผู้อื่นทราบ ซึ่งใช้แบบขาดจริยธรรมคุณธรรมอันมาก มีจำนวน ๑๕ คน และลำดับน้อยที่สุด ประเด็นเกี่ยวกับมีความแตกต่างกันในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีจำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๔.๒๗ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านศีลสามัญญตา

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	ผู้ใช้งานต้องมีจิตสำนึกในการใช้สื่อ	๘
๒	การเตือนตัวเองให้มีสติในการใช้สื่อออนไลน์ทุกชนิด	๖
๓	ควรมีความเสมอภาค คิดดี ทำดี พูดดี	๖
๔	ควรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้อยู่ในระดับเดียวในสังคมออนไลน์	๓
๕	ควรวางตนเองและปฏิบัติกับผู้อื่นให้ประทับใจอย่างเสมอกัน	๒

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับผู้ใช้งานต้องมีจิตสำนึกในการใช้สื่อ มีจำนวน ๘ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับการเตือนตัวเองให้มีสติในการใช้สื่อออนไลน์ทุก มีจำนวน ๖ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับควรวางตนเองและปฏิบัติกับผู้อื่นให้ประทับใจอย่างเสมอกัน มีจำนวน ๒ คน

๔.๔.๖ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านทฤษฎีสัญญา

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านทฤษฎีสัญญา ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๘ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านทฤษฎีสัญญา

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน
๑	การใช้สังคมออนไลน์เพื่อสร้างพรรคพวก สร้างความขัดแย้ง	๙
๒	บางทีก็ไม่เห็นด้วย แต่ก็ตามเสียงส่วนมากโดยรวม	๘
๓	การทำงานในสังคมหมู่่มาก ย่อมมีการกระทบกระทั่งกัน	๕
๔	ผู้นำสื่อในทางที่ผิดๆ	๕
๕	ความคิดเห็นแตกต่างกัน	๔

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์เพื่อสร้างพรรคพวก สร้างความขัดแย้ง มีจำนวน ๙ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับบางทีก็ไม่เห็นด้วย แต่ก็ตามเสียงส่วนมากโดยรวม มีจำนวน ๘ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นแตกต่างกัน มีจำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๔.๒๙ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ในด้านทฤษฎีสามัญญา

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	ควรละเว้นการแสดงความคิดเห็นในทางการขัดแย้ง เช่น ความคิดเห็นในเรื่องการเมือง หรือความคิดเห็นเอนเอียงข้างใดข้างหนึ่งระหว่างกลุ่มสังคมออนไลน์	๗
๒	การเปิดโลกทัศน์ให้กว้างไกลออกไป ทำอะไรนี้ถึงส่วนรวม	๖
๓	ต้องดูตัวเอง เข้าใจตัวเอง ไม่เห็นแก่ตัว ยึดความถูกต้องและส่วนรวม มีความจริงใจให้กัน	๖
๔	ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ปลุกฝังจิตใจ ให้เข้าใจในหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา	๔
๕	ควรมีความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน	๔

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับควรละเว้นการแสดงความคิดเห็นในทางการขัดแย้ง เช่น ความคิดเห็นในเรื่องการเมือง หรือความคิดเห็นเอนเอียงข้างใดข้างหนึ่งระหว่างกลุ่มสังคมออนไลน์ มีจำนวน ๗ คน รองลงมาประเด็นเกี่ยวกับการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างไกลออกไป ทำอะไรนี้ถึงส่วนรวม มีจำนวน ๖ คน และลำดับน้อยที่สุดประเด็นเกี่ยวกับควรมีความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีจำนวน ๔ คน

๔.๕ แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลที่น่าเสนอได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน ๘ รูป/คน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

๑. พระมหาไกรสร	โชติปัญญา	เลขานุการเจ้าคณะตำบลอุโมงค์ เขต ๑
๒. นายขยัน	วิพรหมชัย	นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์
๓. นายสมศักดิ์	สุริยะเจริญ	ปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์
๔. นางจันทร์เพ็ญ	สุทธิจิระพันธ์	รองปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์
๕. นางเรณู	มีปาน	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข
๖. นางฤทัยรัตน์	ชัตริ	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

๗. นางปานทิพย์	นาคช่วย	นักบริหารการศึกษา
๘. นายสุธิพงษ์	พรมเสน	ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตากายกรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาธารณิยธรรม ด้านเมตตากายกรรม ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวคือ ในสังคมปัจจุบันได้นำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้เพื่อดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยมีตัวบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันเป็นเครือข่าย เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน แลกเปลี่ยน แบ่งปันทรัพยากร ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารอะไรต่างๆ ค่อนข้างที่จะรวดเร็วบางครั้งเราไม่ได้คิดไตร่ตรองหรือว่าได้ตรวจสอบให้ดีก่อนที่จะส่งข่าวสารหรือโพสต์ข้อความรูปภาพอะไรต่างๆ นั้นว่าเหมาะสมหรือไม่นั้น บางทีก็อาจจะส่งผลกระทบต่อบุคคลที่สาม สร้างความเสียหายให้กับบุคคลที่สามได้...”^๑

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น เราในฐานะผู้ใช้งานก็ต้องรู้เท่าทันเครือข่ายสังคมออนไลน์ ควรมีการตรวจสอบข้อมูลที่เผยแพร่ออกไปให้ดีกว่า โดยที่ข้อมูลเหล่านั้นไม่สร้างความเสียหายแก่บุคคลอื่น ใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการเผยแพร่ความคิดเห็นที่อาจกระตุ้นหรือนำไปสู่การโต้แย้งที่รุนแรง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...เครือข่ายสังคมออนไลน์มันก็มีทั้งด้านบวก ด้านลบ สังคมออนไลน์ทุกวันนี้เป็นสังคมที่มีการให้ข้อมูลข่าวสารทั้งด้านดีและไม่ดี ด้านดีเป็นการใช้ในเรื่องของความรวดเร็ว การสื่อสารให้ทันรู้ต่อเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้รวดเร็วทันใจ มีทั้งเรื่องดีและเรื่องไม่ดี ซึ่งก็อาจจะให้แยกแยะ อันไหนดีก็ควรนำไปประยุกต์ใช้ อันไหนไม่ดีก็ควรจะเก็บไม่ควรจะนำไปปฏิบัติ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่อยู่ในยุคปัจจุบันสังคมออนไลน์ก็เป็นเรื่องที่คุณให้โทษเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น...”^๒

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า เนื่องจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่มีทั้งประโยชน์และโทษที่ควรระวัง โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารบางอย่างที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณะไปแล้วอาจไม่สามารถเรียกกลับคืนได้ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อองค์กร

กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ควรคำนึงถึงการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด การนำภาพหรือโพสต์ภาพลงในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต้องนำรูปภาพที่เหมาะสมมานำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นในกรณีที่เราแนะนำเอง การแชร์ภาพ และการนำภาพของผู้อื่นไปโพสต์ ต้องพึงระลึกไว้ว่า การนำเสนอและการแชร์รูปภาพที่ไม่เหมาะสม จะทำให้ตนเองมีความผิดตามกฎหมาย และการนำรูปภาพของผู้อื่น

^๑ สัมภาษณ์ นายสุธิพงษ์ พรมเสน, ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^๒ สัมภาษณ์ นายชยัน วิพรหมชัย, นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

ไปโพสต์ ก็มีความผิดเช่นกัน จะต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของก่อนจึงจะนำเสนอได้ หากเจ้าของรูปภาพไม่พอใจ เขาสามารถดำเนินคดีเอาเรื่องเราได้

๒) แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตาวจีกรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาธารณิยธรรม ด้านเมตตาวจีกรรม ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวคือ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานนั้น การพิมพ์ข้อความ โพสต์คำพูด เนื้อหาอะไรก็ตาม ผู้ใช้เองควรคำนึงถึงการใช้ภาษาที่ถูกต้อง การใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...คำพูดไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดโดยเสียงหรือข้อความ เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมของการใช้เครือข่ายออนไลน์...”

จากคำกล่าวนี้นสะท้อนให้เห็นว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เราสามารถสื่อสารให้กับบุคคลอื่นได้ทั้งทางข้อความตัวอักษรหรือการถ่ายทอดด้วยภาพและเสียง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เมื่อเรานำมาใช้ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรใช้คำพูด ข้อความที่หยาบคาย ในการแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม เราต้องควบคุมคุณภาพอารมณ์ให้ได้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...การใช้ถ้อยคำหรือวาจาที่สื่อสารด้วยกันต้องอยู่ในหลักวาจา ๔ คือ ไม่เท็จ หยาบ ส่อเสียด เพื่อเจือเหลวไหล...”

จากคำกล่าวนี้นสะท้อนให้เห็นว่า การพูดเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของคนเรา เป็นภาพพ้องอุปนิสัยใจคอ จึงไม่อาจพูดจาเรื่อยเปื่อย ไร้จุดหมาย ไร้การระมัดระวังได้ การพูดนำมาซึ่งมิตรและศัตรูเราเลือกได้ว่าจะพูดให้ได้เพื่อนหรือพูดให้ได้ศัตรู ดังเช่นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการโพสต์ข้อความ รูปภาพต่างๆ ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง

กล่าวโดยสรุปแล้ว การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ควรใช้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี โดยให้พิจารณาแยกแยะ ตัดสินใจเลือกบริโภคสื่อที่มีประโยชน์ และปฏิเสธสื่อที่ไม่พึงประสงค์ สำคัญที่สุดคือการละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น การใช้คำว่าร้าย ใช้คำหยาบ หรือ ใช้ข้อความและรูปภาพที่ก่อให้เกิดความเสียหาย การนำเสนอสื่อลามกอนาจาร การนำเสนอสิ่งผิดกฎหมายและสิ่งเสพติดให้โทษเหล่านี้คือ สื่อที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จะต้องพิจารณา แยกแยะ ตัดสินใจที่จะรับและเลือกใช้

๓) แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตามโนกรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาธารณิยธรรม ด้านเมตตามโนกรรม ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวคือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่ได้มีไว้เพื่อติดต่อสื่อสารเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นระบบที่ดีสำหรับการบริหารคนที่เราต้องการติดต่อด้วย ช่วยในการบริหารความสัมพันธ์ในชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานมากขึ้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ในการสร้างมิตรไมตรีหรือว่ามิตรภาพในเครือข่ายออนไลน์เป็นสิ่งที่ทำง่าย ง่ายกว่าที่เราจะเจอกันซึ่งหน้า บางทีในช่วงของวันเกิด วันสำคัญ เราอยากสร้างความประทับใจให้เพื่อน อย่างเช่น ส่งเป็นการดีอิเล็กทรอนิกส์อวยพรวันเกิด เป็นภาพการ์ตูน บางทีส่งไลน์เป็นคำพูดที่บางทีเราหรือหัวหน้าเราอาจจะไม่กล้าพูด แต่บางทีเราใช้ตัวนี้เป็นการสื่อสารแทนได้...”^๓

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ออกแบบมาให้เป็นการสื่อสารแบบเชิงรับ มีข้อความแสดงสถานะการแจ้งเตือน และข้อความแสดงวันเกิดเพื่อน ช่วยเตือนให้เราติดต่อกันอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้ทำให้เราสนุกและมาจากความรู้สึกทำให้เราเห็นภาพ มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา สืบค้นง่าย และอัปเดตเรื่องราวต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...สามารถสื่อสารให้คนที่รัก ชอบ สื่อสารให้คนรัก มีความสามัคคี มีความเอื้ออาทร มีความให้อภัยซึ่งกันและกัน...”^๔

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในสังคมได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ทั้งยังเป็นเส้นทางที่ทำให้เรารู้จักกับเพื่อนใหม่ๆ อีกด้วย ในการใช้สังคมออนไลน์ควรรู้จักระมัดระวังตัวด้วยการตรวจสอบ และเช็คข้อมูลต่างๆ ให้ละเอียดรอบคอบเสียก่อน ทั้งรูปภาพ ข้อมูลส่วนตัว และเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้นๆ และมั่นใจว่าคนที่เรากำลังคุยด้วยมีตัวตนอยู่จริง ไม่ใช่บุคคลที่โดนสร้างขึ้นมาก หรือเป็นพวกประสงค์ร้ายกับเรา

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าเครื่องมือสื่อสารสำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีหลากหลายรูปแบบ เป็นตัวนำสังคมของเราก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมสมัยใหม่ กลไกเหล่านี้ทำให้คนทุกเพศทุกวัย ทุกสัญชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมใน “ชุมชนอินเทอร์เน็ต” และทุกคนสามารถติดต่อสัมพันธ์กัน แบ่งปันความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้โดยตรงและอย่างรวดเร็วใช้เพื่อสื่อสารกับ “เพื่อนในเน็ต” เครือข่ายสังคมออนไลน์จะเปิดโอกาสให้ผู้คนเข้ามามีส่วนร่วมได้โดยไม่ต้องเปิดเผยชื่อหรือตัวตนที่แท้จริง หรือทำได้กระทั่งปลอมตัวเป็นคนอื่น

๔) แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้านสาธารณโภคี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาธารณณียธรรม ด้านสาธารณโภคี ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวคือ การแบ่งปันถือเป็นสิ่งที่ดี เป็นการแสดงถึงความมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เมื่อเราแบ่งปันสิ่งดีๆ ให้คนอื่น ไม่ว่าจะแบ่งปันสิ่งของ แบ่งปันข้อคิดดีๆ แบ่งปันข้อเสนอแนะดีๆ ให้กับคนอื่น หรือคนที่มาขอความช่วยเหลือจากเรา เราจะรู้สึกอิ่มเอมใจกลับมาเสมอ ดังเช่นการใช้เทคโนโลยีในสังคมออนไลน์ เราควรคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าที่จะยึดเอาผลประโยชน์ส่วนตน ถ้าทุก

^๓ สัมภาษณ์ นายสุธิพงษ์ พรหมเสน, ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^๔ สัมภาษณ์ นายขยัน วิพรหมชัย, นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

คนในสังคม มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หลายๆ สังคมนั้นย่อมอยู่กันอย่างมีความสุข เพราะคนมีก็แบ่งปันความสุขให้แก่คนที่ด้อยโอกาสกว่า ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ควรมีการเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ควรมีความเสมอภาค และไม่เอาเปรียบผู้อื่นควรมีการแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่า...”^๕

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า หากเรารู้จักเป็นผู้ให้ เราก็จะมีความสุข จากการเป็นผู้ให้ การรู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน เพราะเมื่อเราให้ ผู้รับก็มีความสุข แล้วเราก็จะมีความสุขตามไปด้วย การรู้จักให้ ไม่จำเป็นต้องเป็นเงินทองเสมอไป สามารถให้ได้ ในสิ่งที่เรามี เช่น เรามีความรู้ ก็สามารถแบ่งปัน สอน ชี้แนะ ผู้อื่นได้ หรือหากเราไม่มีอะไรเลย มีเพียงเวลา เราก็ยังสามารถแบ่งปันเวลาเหล่านั้น เพื่อคนอื่นได้ เช่น อ่านหนังสืออัดเป็นเทปเพื่อให้ผู้พิการทางสายตาได้ฟัง ก็เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นเช่นกัน หากเรารู้จักทำ รู้จักให้ เราก็จะมีความสุข และเราก็จะได้รับการยอมรับจากคนรอบข้างเป็นสิ่งตอบแทน หากแม้ว่าวันใด เราตกทุกข์ได้ลำบาก คนรอบข้างช่วยได้ แค่ว่าพร้อมจะช่วยเหลือเราแน่นอน แต่หากเราไม่รู้จักให้ วันใดที่เราตกทุกข์ได้ลำบาก แล้วเราจะหวังความช่วยเหลือจากใครก็ไม่มี ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...การแบ่งปันเพื่อให้คนอื่น อย่างเช่น พระมหาสมปอง พระมหาสมชาย ท่านว.วชิรเมธี ท่านก็จะมีความคิด มีรูปภาพ มีหลักการธรรม มีแนวคิดต่างๆ ที่สามารถมาแชร์มาแบ่งปันให้กันได้...”^๖

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นภาพวิดีโอ หนังสือ นิยาย เพลง บทความบนอินเทอร์เน็ต สามารถใช้ในการแบ่งปันในเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ เราควรให้การอบรมสั่งสอนลูกหลานของเราให้รู้จักการแบ่งปันของเล่น อาหาร และข้าวของเครื่องใช้อื่นๆ รวมไปถึงความรู้ต่างๆ ที่สามารถบอกต่อ ถ่ายทอดให้กับผู้อื่นที่พวกเขาสามารถแบ่งปันได้ ตั้งแต่พวกเขายังเป็นเด็ก เพื่อที่ว่าเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น พวกเขาจะได้เรียนรู้การมีพฤติกรรมที่ดีงามเช่นนี้ และมีความสุขกับการได้แบ่งปัน อีกทั้งยังรู้สึกถึง “ความงดงามของการแบ่งปัน” อีกด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว เครือข่ายสังคมออนไลน์ถือเป็นการศึกษาต่อยอดความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรือจะเพื่อดูหนัง ฟังเพลง สันทนาการพักผ่อนหย่อนใจคลายเครียด เกิดจากการที่กลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมมีการทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ต เป็นการสร้างชุมชนใหม่บนอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งเพื่อการศึกษา ธุรกิจ และความบันเทิง ซึ่งมีผลในการดำรงชีวิตของคนสังคมเครือข่ายออนไลน์ทั้งในแง่ที่เป็นประโยชน์และแง่ที่เป็นข้อเสีย

^๕ สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ สุทธิจิระพันธ์, รองปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^๖ สัมภาษณ์ นางเรณู มีปาน, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

๕) แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้านศีลสามัญญตา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาธารณิยธรรม ด้านศีลสามัญญตา ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวคือ คุณธรรมเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงมาตรฐานทางศีลธรรม และเป็นรูปแบบของความคิดและการกระทำบนพื้นฐานของมาตรฐานทางศีลธรรม ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ก็ควรรู้จักมีคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้ด้วยเช่นกัน ซึ่งในสังคมอินเทอร์เน็ตนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี เช่นเดียวกับสังคมทั่วไป ผู้ใช้ที่ไม่ระมัดระวังจึงอาจถูกล่อลวงไปในทางที่ผิดหรือก่อให้เกิดอันตรายได้ ฉะนั้นวิธีหนึ่งที่จะป้องกันจากปัญหาเหล่านี้ก็คือ การให้รู้จักกับศีลปะป้องกันตนเองในอินเทอร์เน็ต รู้จักการใช้งานอย่างสร้างสรรค์และก่อให้เกิดประโยชน์ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ความมีจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากจิตใจ พฤติกรรม การกระทำ สู่ชื่อความเป็นภาพ เสียง ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หากถูกดำเนินไปด้านศีลสามัญญตา ผลกระทบของเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็จะลดลง...”^๗

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมีเยอะมาก เราต้องเลือกเนื้อหาที่สนใจจริงๆ เป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์ อันไหนไม่ดีเราก็กควรหลีกเลี่ยง การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิตของเรา เพียงแค่เราเปิดใจรับและเลือกที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเอง เพื่อช่วยให้เราพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...เดี๋ยวนี้คนเรามีคุณธรรมจริยธรรมค่อนข้างน้อย ศีลธรรมต่างๆ ก็ส่งผลเสียต่อเราได้ค่อนข้างเยอะ ก็ถือว่าถ้าเราไม่มีหลักธรรมเข้ามายุติเหนี่ยวในการใช้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือว่าในการใช้การดำเนินชีวิตประจำวันย่อมส่งผลเสีย...”^๘

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีเป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นทุกวัน การใช้งานระบบเครือข่ายที่ออนไลน์และส่งข่าวสารถึงกัน ย่อมมีผู้ที่มีความประพฤติไม่ดีปะปนและสร้างปัญหาให้กับผู้ใช้อื่นอยู่เสมอ หลายเครือข่ายจึงได้ออกกฎเกณฑ์การใช้งานภายในเครือข่าย เพื่อให้สมาชิกในเครือข่ายของตนยึดถือ ปฏิบัติตามกฎหมายและได้รับประโยชน์สูงสุด

กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายจะต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ข้อบังคับของเครือข่ายนั้น ดังเช่น หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สมาชิกสามารถจะนำเสนอในเครือข่ายได้หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระดับความเข้มข้นของความเป็นสมาชิกในเครือข่ายนั้นๆ รวมทั้งอำนาจในการกำหนดวิธีการลงโทษสมาชิกในเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ รวมตลอดถึงการกำหนดวิธีการบังคับการให้เป็นตาม

^๗ สัมภาษณ์ พระมหาไกรสร โชติปัญโญ, หัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิชาการ, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^๘ สัมภาษณ์ นายสุธิพงษ์ พรหมเสน, ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

กฎเกณฑ์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้ร่วมใช้บริการคนอื่น และจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองที่เข้าไปขอใช้บริการต่างๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์

๖) แนวทางในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้านทิวาสัมมัญญา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาธารณิยธรรม ด้านทิวาสัมมัญญา ในการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวคือ ความไม่เห็นแก่ตัวนั้นสามารถทำได้ง่ายตาย เพียงแค่เราสนใจตัวเองให้น้อยลง และสนใจคนอื่นให้มากขึ้น สนใจในความจริงที่ว่า การกระทำของตัวเองในเรื่องต่างๆ ได้ไปเบียดเบียนใครหรือไม่ เพียงทำได้เท่านั้น คนนั้นก็จะมีไม่เห็นแก่ตัว ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ต้องคำนึงถึงประโยชน์ตน ประโยชน์ท่าน หรือประโยชน์โดยรวมเป็นหลัก...”^๙

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ในการอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นสังคมในชีวิตจริงหรือสังคมเสมือนในโลกของเครือข่ายสังคมออนไลน์ เราควรจะต้องมีความเสียสละ ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อผลประโยชน์ของชาติ ให้สิทธิ เสรีภาพ กับทุกคนเท่าเทียมกัน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ถ้าเสมอภาคกันแล้ว ความขัดแย้งมันก็จะไม่เกิดขึ้น เกิดความสามัคคีปรองดองกัน...”^{๑๐}

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อคนเราอยู่ร่วมกันในสังคม มีความเสมอภาคกัน สามารถลดปัญหาความขัดแย้งได้ ก่อให้เกิดความสามัคคี ความสามัคคีสามารถนำความสุขสงบมาสู่สังคม ลดปัญหาความสับสนวุ่นวายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกัน เกิดพลังร่วมแรงร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการจัดการแก้ไขปัญหา ปฏิบัติภารกิจ และขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคม

กล่าวโดยสรุปแล้ว ในโลกของเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนทนา การตีพิมพ์ สื่อสาร หรือนำเสนอเอกสาร การเล่นเกม การสร้างเครือข่าย การประกอบธุรกิจ สร้างการพัฒนาเสถียรภาพในการใช้งานเพื่อประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ควรมีทักษะความรู้และรู้จักการเคารพกติกาพื้นฐานในการใช้สื่อ และแนวปฏิบัติระหว่างเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การเคารพผู้อื่น การไม่ทำร้ายผู้อื่น ยังขยายรวมไปถึงวัฒนธรรมการแบ่งปันอย่างเคารพสิทธิ

๔.๖ ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน

^๙ สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ, ปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นางฤทัยรัตน์ ขัตติ, ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

๔.๖.๑ ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสานด้านเมตตากายกรรม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน มีระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านเมตตากายกรรม ซึ่งหมายถึง การสร้างความประทับใจทางกิริยาอาการ ไม่กระทำการใดๆ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตากายกรรม ในเรื่องของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการโพสต์ข้อความ รูปภาพ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น (๔.๐๖ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ดี จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีเริ่มจากตัวเราเอง โดยจะต้องมีการประสานงานกัน เพื่อให้งานสำเร็จ มีความอดทน อดกลั้น ให้ความเคารพ ต่อหน้าและลับหลัง...”^{๑๑}

สำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการโพสต์ข้อความหรือแสดงความคิดเห็นด้วยความละเอียดรอบคอบ (๔.๐๒ = มาก) และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ (๔.๐๑ = มาก) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการโพสต์ข้อมูล จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...มีทั้งเรื่องดีและเรื่องไม่ดี ซึ่งก็อยากจะให้แยกแยะ อันไหนดีก็ควรนำไปประยุกต์ใช้ อันไหนไม่ดีก็ควรจะไม่ควรจะนำไปปฏิบัติ...”^{๑๒} และ “...น่าจะส่งเสริมให้พนักงานที่อยู่ในเทศบาลมีการใช้เครือข่ายเป็นเวลา...”^{๑๓}

๔.๖.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสานด้านเมตตาวาจากรรม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตาวาจากรรม ซึ่งหมายถึง การสร้างความประทับใจทางวาจา ไม่กล่าวโทษผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเสียหาย

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตาวาจากรรม ในเรื่องของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนโดยไม่ผิดต่อหลักศีลธรรมจรรยา ข้อกฎหมาย (๔.๑๓ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ดี จากคำกล่าวของผู้ให้

^{๑๑} สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ สุทธิจิระพันธ์, รองปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายขยัน วิพรหมชัย, นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นางเรณู มีปาน, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

ข้อมูลที่ว่า “...การใช้ถ้อยคำหรือวาทะที่สื่อสารด้วยกันต้องอยู่ในหลักวาจา ๔ คือ ไม่เท็จหยาบ ส่อเสียด เพื่อเจ้อ เหลวไหล...”^{๑๔}

สำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น (๔.๐๗ = มาก) และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการให้คำแนะนำ ชี้แจงรายละเอียด ให้กับผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ (๔.๐๖ = มาก) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงข้อความที่ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ควรถือเป็นแนวทางปฏิบัติ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ควรจะเป็นถ้อยคำที่เป็นประโยชน์สำหรับคนอื่น มากกว่าที่จะชักชวนข้อความที่เป็นทางลบ...”^{๑๕} และ “...ควรจะทำให้กำลังใจ ไม่ซ้ำเติมกัน พุดในสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่ทำให้ผู้อื่นเสียใจ หรือทะเลาะกัน...”^{๑๖}

๔.๖.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสานด้านเมตตามโนกรรม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตามโนกรรม ซึ่งหมายถึง การสร้างความประทับใจด้วยไมตรีจิตมิตรภาพ การคิดให้ผู้อื่นพ้นจากความเดือดร้อนทั้งปวง

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านเมตตามโนกรรม ในเรื่องของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยถ้อยคำหรือข้อความที่สุภาพและสื่อถึงความจริงใจ (๔.๐๒ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ดี จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...หากมีใจเป็นเป็นมุนิตา มีใจที่มีคุณธรรม ก็จะทำให้เกิดมิตรภาพของชุมชนเครือข่าย...”^{๑๗}

สำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสนทนากับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่น (๓.๙๙ = มาก) และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการนำเสนอแต่เรื่องราวดีๆ เท่านั้น (๓.๙๖ = มาก) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการได้รับความประทับใจจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ได้ความประทับใจหรือว่ามิตรภาพพวกนี้จากเพื่อนที่เคยเรียนด้วยกันมา และเพื่อนที่ไม่เคยเจอกัน...”^{๑๘} และ “...บางทีในช่วงของวันเกิด วันสำคัญต่างๆ อยากจะสร้างความประทับใจให้เพื่อนก็อย่างเช่น ส่งเป็นการ์ดอิเล็กทรอนิกส์อวยพรวันเกิด ภาพการ์ตูน...”^{๑๙}

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ, ปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นางเรณู มีปาน, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ สุทธิจิระพันธ์, รองปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระมหาไกรสร โชติปัญโญ, หัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิชาการ, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางฤทัยรัตน์ ชัดริ, ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายสุธิพงษ์ พรหมเสน, ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ดี จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ก่อนที่จะเผยแพร่ข้อมูลอะไรก็ตาม ต้องคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ไม่พาดพิงกล่าวหาให้คนอื่นได้รับความเสียหาย...”^{๒๓}

สำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยถ้อยคำที่สุภาพในการนำเสนอข้อมูล (๔.๑๑ = มาก) และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ แสดงความคิดเห็นต่างๆ โดยไม่กระทบต่อผู้อื่น (๔.๑๐ = มาก) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยมีคุณธรรม ศีลธรรม จรรยาบรรณ สำหรับผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...สิ่งอันไหนที่มันดีงาม ควรจะเผยแพร่ ควรจะแชร์ให้คนอื่น ที่ดีก็ควรจะทำตรงข้ามกันอันไหนสิ่งที่ไม่ดีก็ไม่ควรมีการจะแชร์...”^{๒๔} และ “...บางทีได้รับข้อมูลข่าวสารหรือว่ารูปภาพต่างๆที่เข้ามา อาจจะแชร์หรือว่าส่งไปให้เพื่อนก็สร้างความเสื่อมเสียให้กับบุคคลที่สาม ตกเป็นข่าวหรือว่าถูกกระทำโดยที่ไม่สามารถจะโต้แย้งได้...”^{๒๕}

๔.๖.๖ ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสานด้านทฤษฎีสัมมัญญา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านทฤษฎีสัมมัญญา ซึ่งหมายถึง การมีทัศนคติ มีความชอบธรรม มีความเห็นคล้อยตามกัน ไม่ขัดแย้งกัน มีความสามัคคีปรองดองกัน

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน ด้านทฤษฎีสัมมัญญา ในเรื่องของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและก่อให้เกิดองค์ความรู้ (๔.๑๖ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ดี จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...เป็นการกระตุ้นให้เกิดความปรองดอง ความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน...”^{๒๖}

สำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการรับฟังคำแนะนำเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (๔.๐๘ = มาก) และท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยการเปิดใจยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น (๔.๐๒ = มาก) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาปรับใช้ในการพัฒนาตนเอง องค์การ สังคม และประเทศชาติ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...มองบวก ไม่เอาความคิดของตนเองเป็นใหญ่ รับฟังความเห็นของผู้อื่น เพื่อลดความขัดแย้งในองค์กร...”^{๒๗} และ “...ทัศนคติต้องคำนึงถึงประโยชน์ตน ประโยชน์ท่าน หรือประโยชน์โดยรวมเป็นหลัก...”^{๒๘}

^{๒๓} สัมภาษณ์ นางปานทิพย์ นาคช่วย, นักบริหารการศึกษา, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายขยัน วิพรหมชัย, นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายสุธิพงษ์ พรหมเสน, ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

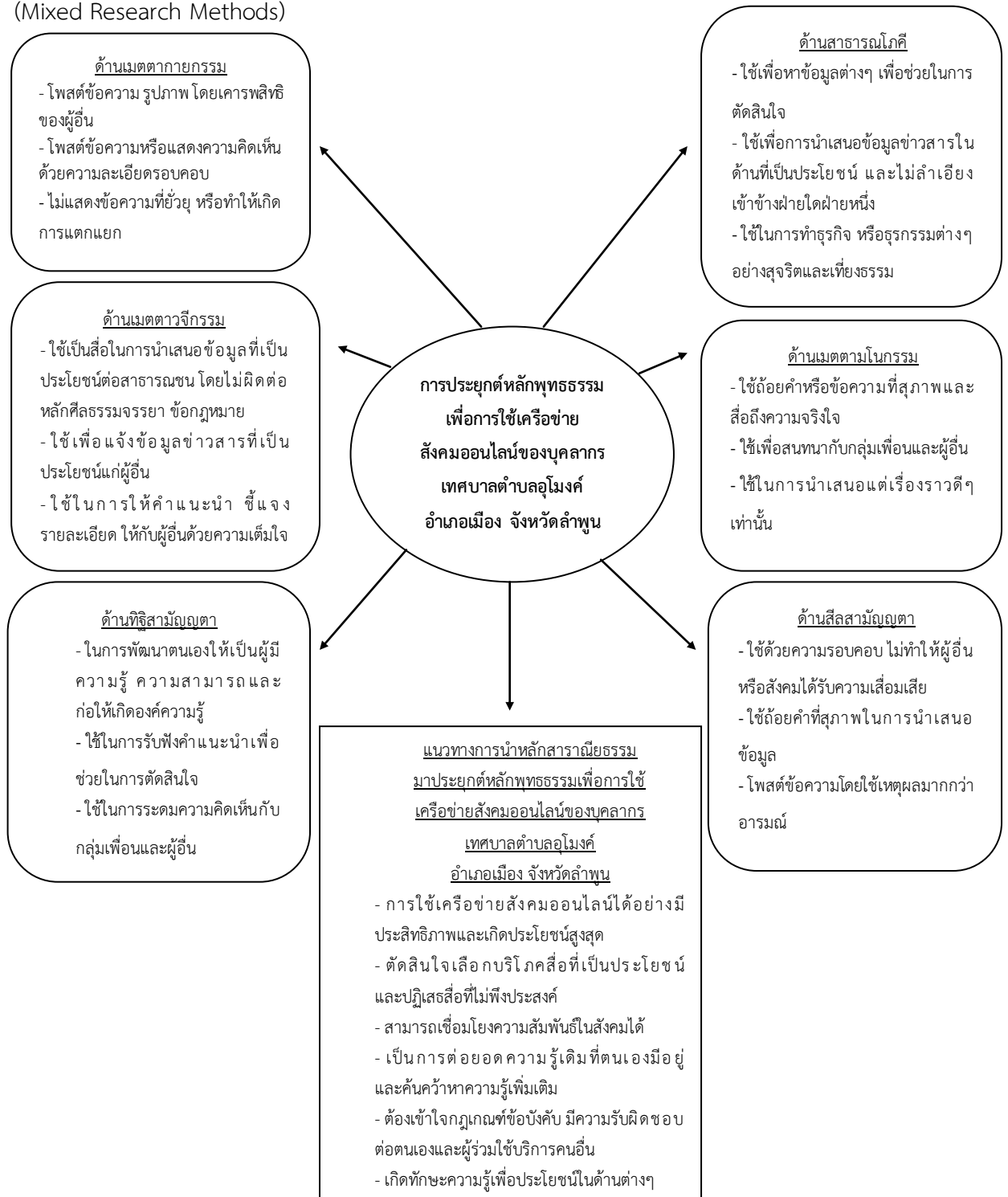
^{๒๖} สัมภาษณ์ นายขยัน วิพรหมชัย, นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ สุทธิจิระพันธ์, รองปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ, ปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้วยวิธีวิจัยแบบผสมผสานอย่างเท่าเทียม (Mixed Research Methods)

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นการบ่งชี้ถึงบุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการนำหลักสาราณียธรรม ซึ่งประกอบด้วย ด้านเมตตาทายกรรม ด้านเมตตาวจีกรรม ด้านเมตตา मनกรรม ด้านสาธารณโกติ ด้านสิดสามัญญตา และด้านทิจิสามัญญตา เข้ามาปรับใช้ในองค์กร นับวันเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้กลายเป็นช่องทางการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นของกลุ่มคนในองค์กร และเพราะการเติบโตทางเทคโนโลยีและความเชื่อในเรื่องเสรีภาพทำให้การเคารพซึ่งสิทธิในทรัพย์สินในโลกเครือข่ายสังคมออนไลน์มักถูกละเลย นำมาซึ่งปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ ดังนั้นการนำหลักสาราณียธรรมมาประยุกต์ใช้จึงช่วยในเรื่องการเคารพซึ่งสิทธิในทรัพย์สิน ตลอดจนแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมการแบ่งปัน และการใช้ทรัพย์สินร่วมกัน

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จากการวิจัยแล้วสามารถบ่งบอกได้ถึงแนวทางในการนำหลักธรรมมาประยุกต์เพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ โดยนำหลักสาราณียธรรมมาปรับใช้ดังแผนภาพที่ ๔.๑ อันได้แก่ ๑) ด้านเมตตาทายกรรม คือ การสร้างความประทับใจทางกิริยาอาการ ไม่กระทำการใดๆ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน โดยการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้เพื่อดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยน แบ่งปันข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน แต่ในทางกลับกันในการแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือเผยแพร่ข่าวสารเหล่านั้นออกไป จะต้องไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเอง และต่อผู้อื่น ๒) ด้านเมตตาวจีกรรม คือ การสร้างความประทับใจทางวาจา ไม่กล่าวโทษผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเสียหายในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานนั้น การพิมพ์ข้อความ โพสต์คำพูด เนื้อหาอะไรก็ตาม ผู้ใช้เองควรคำนึงถึงการใช้ภาษาที่ถูกต้อง การใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น ควรใช้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี โดยให้พิจารณาแยกแยะ ตัดสินใจเลือกบริโภคสื่อที่มีประโยชน์ และปฏิเสธสื่อที่ไม่พึงประสงค์ การละเมิดสิทธิของผู้อื่น การใช้ข้อความและรูปภาพที่ก่อให้เกิดความเสียหาย การนำเสนอสื่อลามกอนาจาร การนำเสนอสิ่งผิดกฎหมายและสิ่งเสพติดให้โทษ ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จะต้องพิจารณา แยกแยะ ตัดสินใจ ที่จะรับและเลือกใช้ ๓) ด้านเมตตา मनกรรม คือ การสร้างความประทับใจด้วยไมตรีจิตมิตรภาพ การคิดให้ผู้อื่นพ้นจากความเดือดร้อนทั้งปวง เครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในสังคมได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ทั้งยังเป็นเส้นทางที่ทำให้เรารู้จักกับเพื่อนใหม่ๆ อีกด้วย ในการใช้สังคมออนไลน์ควรรู้จักระมัดระวังตัวด้วยการตรวจสอบ และเช็คข้อมูลต่างๆ ให้ละเอียดรอบคอบเสียก่อน ทั้งรูปภาพ ข้อมูลส่วนตัว และเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้นๆ และมั่นใจว่าคนที่เรากำลังคุยด้วยมีตัวตน

อยู่จริง ไม่ใช่บุคคลที่โดนสร้างขึ้นมา หรือเป็นพวกประสงค์ร้ายกับเรา ๔) ด้านสาธารณโภค คือ การจัดและใช้สอยสาธารณูปโภคร่วมกันฉันพี่น้อง รู้จักแบ่งปัน ซึ่งเครือข่ายสังคมออนไลน์ถือเป็นการศึกษาต่อยอดความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรือจะเพื่อดูหนัง ฟังเพลง สันทนาการพักผ่อนหย่อนใจคลายเครียด เกิดจากการที่กลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมมีการทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ต เป็นการสร้างชุมชนใหม่บนอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งเพื่อการศึกษา ธุรกิจ และความบันเทิง ซึ่งมีผลในการดำรงชีวิตของคนสังคมเครือข่ายออนไลน์ทั้งในแง่ที่เป็นประโยชน์และแง่ที่เป็นข้อเสีย ๕) ด้านศีลสามัญญตา คือ ความเป็นคนมีจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม อันดีงามเสมอภาคกัน ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ก็ควรรู้จักมีคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้ด้วยเช่นกัน ซึ่งในสังคมอินเทอร์เน็ตนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดีเช่นเดียวกับสังคมทั่วไป ผู้ใช้ที่ไม่ระมัดระวังจึงอาจถูกล่อลวงไปในทางที่ผิดหรือก่อให้เกิดอันตรายได้ ฉะนั้นวิธีหนึ่งที่จะป้องกันจากปัญหาเหล่านี้ก็คือ การให้รู้จักกับศิลปะป้องกันตนเองในอินเทอร์เน็ต รู้จักการใช้งานอย่างสร้างสรรค์และก่อให้เกิดประโยชน์ ผู้ใช้ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้ร่วมใช้บริการคนอื่น และจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองที่เข้าไปขอใช้บริการต่างๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ ๖) ด้านทิวีสัญญา คือ มีทัศนคติ มีความชอบธรรม มีความเห็นคล้อยตามกัน ไม่ขัดแย้งกัน มีความสามัคคีปรองดองในโลกของเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนทนา การตีพิมพ์ สื่อสาร หรือนำเสนอเอกสาร การสร้างเครือข่าย การประกอบธุรกิจ สร้างการพัฒนาเสถียรภาพในการใช้งานเพื่อประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ควรมีทักษะความรู้และรู้จักการเคารพกติกาพื้นฐานในการใช้สื่อ และแนวปฏิบัติระหว่างเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การเคารพผู้อื่น การไม่ทำร้ายผู้อื่น ยังขยายรวมถึงวัฒนธรรมการแบ่งปันอย่างเคารพสิทธิ สำหรับแนวทางในการนำหลักสารณียธรรมมาประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของบุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ได้แก่ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักตัดสินใจเลือกบริโภคสื่อที่เป็นประโยชน์ ปฏิเสธสื่อที่ไม่พึงประสงค์ สามารถใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในสังคม รวมไปถึงการต่อยอดความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ และค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เข้าใจกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้ร่วมใช้บริการคนอื่น ตลอดจนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เกิดทักษะความรู้เพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ตามหลักสารณียธรรม จะเป็นเครื่องมือและแนวทางในการลดความขัดแย้ง สร้างสัมพันธไมตรีกับคนในองค์กรสร้างความสามัคคี เกิดความเป็นปึกแผ่น น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ให้เกิดขึ้นในองค์กร อันจะนำมาซึ่งความสุข ความสันติ ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าทั้งหลายทั้งปวง